

Září a říjen 2021 v Zátocce nosatých opic

Tyto dva měsíce pro nás nebyly nijak příznivé. Máme za sebou fiasko, vyvolané jednou z nadnárodních palmoolejářských koncesí, která uvedla jména dvou našich partnerských organizací v dokumentu, podporujícím výstavbu kontroverzní rafinerie palmového oleje. Jiná korporace se zas snaží prosadit odlesnění dalšího úseku pobřeží zálivu, tentokrát kvůli výstavbě továrny na výrobu dřevěných briket. Snažíme se začít pravidelně monitorovat ničení lesa podél právě budované spojovací silnici k mostu přes ostrov Balang. Záliv stále ohrožuje také plán na výstavbu nového hlavního města, nyní i s podporou investorů z Evropy. V jednom směru ale můžeme podat i optimističtější zprávy, a to je naše úsilí o obnovení programu environmentální výchovy na místních školách. Po půl druhém roce, kdy byly veškeré programy na školách v zálivu zastavené kvůli pandemii Covid-19, můžeme s výukou dětí znovu začít. A nejen to, Zátoka nosatých opic se stává koordinátorem sítě učitelů ekologické výchovy, nazvané Education4Conservation.

1. Konzultant RSPO zneužil jména dvou místních ochránářských organizací

Likvidace pobřežních prelesů před tím, než RSPO nařídil pozastavení výstavby plánované rafinerie palmového oleje

Konzultant, kterého RSPO najal kvůli přehodnocení vlivu projektu na životní prostředí (EIA) navštívil i naši kancelář v Balikpapanu, kde se sešel se zástupci dvou místních organizací, které se podílejí na protest proti výstavbě rafinerie. V dokumentu, který konzultant pro RSPO připravil a ve kterém doporučuje povolení výstavby, pak uvádí, že tyto organizace “v principu nic nenamítají proti výstavbě rafinerie za předpokladu, že nedojde k poškození přírodního a sociálního prostředí.” Obě organizace se nyní cítí být zneužity, a obrátili se proto v dopise k RSPO s žádostí na nápravu. Konzultant na tuto stížnost neodpověděl. Výstavba rafinerie však zůstává nadále pozastavena.

Už dva roky vedeme spor se společností PT. Wahana Prima Sejati dceřiná firma nadnárodní korporace First Resources Ltd. Jde zde o odlesnění cenného území pobřežních lesů pro účel výstavby rafinerie palmového oleje. Tím došlo k porušení principů a kritérií Kulatého stolu pro udržitelný palmový olej (RSPO). Mezinárodní koalice proti palmovému oleji (POWI) podala v této věci stížnost a po vleklých jednáních RSPO nakonec nařídil pozastavení veškerých stavebních

2. Přístupová silnice k mostu přes ostrov Balang protíná koridor divoké zvěře

Vysoce kontroverzní projekt výstavby mostu přes ostrov Balang je již u konce. Stále však není dostavena spojovací silnice, která představuje hlavní problém celého projektu, neboť protíná jeden z nejdůležitějších koridorů divoké zvěře v Balikpapanském zálivu. Velká část tohoto koridoru již byla výstavbou zničena, ale jeho nejcennější severní část prozatím zůstává nepřerušena. Ve zpřístupněné oblasti již nyní probíhá řada ilegálních aktivit, které se snažíme monitorovat, ale narážíme především na nedostatek schopných lidských sil. Poslední monitoring tak proběhl po dlouhé sedmiměsíční přestávce. Doložil mimo jiné to, že horní toky několika řek byly téměř zcela zaneseny sedimentem splaveným z rozestavěné silnice. Stopy v bahně a písku však ukazují, že alespoň některá zvířata koridory stále využívají. Náš právní tým ve spolupráci s organizací Pro Natura proto navrhl místní vládě, aby byl zbylý úsek silnice dostaven v podobě tunelu, viaduktu nebo kombinace obojího. Návrh by sice přijat regionální plánovací komisí (BAPEDA) města Balikpapanu, ale prozatím nic nenasměňuje tomu, že je dále projednáván s dalšími odpovědnými úředníky na úrovni provincie.

Rozestavěná silnice k mostu přes ostrov Balang je zdrojem sedimentu, která zanáší horní toky řek

3. Další část pobřeží je ohrožena výstavbou továrny na dřevěné brikety

Na plánovanou výstavbu továrny nás upozornila až tato cedule

Při pobřeží zálivu jsem zcela nečekaně objevili novou ceduli s názvem korporace PT Cahaya Energi Hutani, který se neobjevuje v žádném z předchozích dokumentů územního plánování. Ukázalo se, že tato korporace v tichosti získala povolení k výstavbě továrny na výrobu briket z dřeva rychle rostoucích nepůvodních stromů, jako jsou akácie. Pro účel výstavby má být zničeno asi 25 hektarů pobřežního lesa s vysokou

ochranářskou hodnotou. Výstavba a provoz továrny navíc ohrozí i cenný mořský ekosystém. Hodnocení vlivu projektu na životní prostředí prozatím není u konce. Je velmi obtížné získat jakékoli informace o tomto novém plánu a zdá se, že by takové utajování probíhajících úředních procesů mohlo být další strategií, jak se korporace vyhýbají konfliktu s environmentálními organizacemi.

4. Evropská Unie podporuje kontroverzní plán výstavby nového města

Plán na přesun nového hlavního města Indonésie do severní část Balikpapanského zálivu představuje pro budoucnost zdejšího ekosystému obrovské riziko. Pro zahraniční investory je však tento kontroverzní plán lákavou příležitostí.

Ani Evropská Unie nezůstává pozadu a hlásí se o svůj díl koláče. Evropský velvyslanec Vincent Piket při své návštěvě Východního Kalimantanu a schůzce se zástupcem guvernéra vyjádřil zájem evropských investorů o účast na výstavbě hlavního města. Účast Evropské Unie na tomto problematickém projektu je sice poněkud zahanbující, znamená však i určitou naději pro zapojení mezinárodní ochránářské komunity

Velvyslanec EU Vincent Piket při své oficiální návštěvě

do snah o zmírnění jeho negativního dopadu na přírodní prostředí. Evropská Unie by se mohla stát zprostředkovatelem ve snaze vybudovat nové hlavní město bez toho, aby musel být zničen ekosystém Balikpapanského zálivu.

5. Po půl druhém roce znovu začíná program environmentální výchovy

Cekově chmurnou situaci na sklonku roku projasňuje jedna dlouho očekávaná zpráva – situace s pandemií Covid-19 se zmírnila natolik, že se mohou znovu otevřít školy! Můžeme tedy obnovit i náš přerušovaný program environmentální výchovy. Na předchozí program, který probíhal po tři roky ve vesnici Mentawir, už se nám už ale bohužel po tak dlouhé přestávce navázat nepodařilo. Začínáme jen velmi zvolna, prozatím jen na jedné mateřské škole v jiné vesnici, Jenebora. Dříve než program rozšíříme na více škol, bude nutné zaškolit nový tým učitelů. Yolanda a Iyan už se v posledních dvou letech účastnili našich jiných programů (Yolanda je například autorkou těchto měsíčních zpráv), ale Manshur a Anissa se k nám přidávají vůbec poprvé.

Yolanda vyjednává výuku s vedením mateřské školy

I přes skromný začátek se ale náš nový tým stal zároveň i součástí většího programu, který jsme nazvali Education4Conservation (E4C). Tvoří ho několik dalších malých učitelských týmů v jiných částech Indonésie i v dalších zemích. Zátoka nosatých opic se stala koordinátorem celé této sítě, jejíž rozvoj můžete sledovat i zde: <https://www.facebook.com/groups/1063852821049616/>

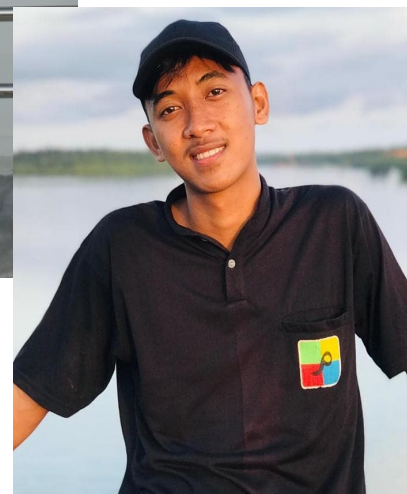
Yolanda Thalia

Tri Andrian Nisa (Anissa)

Muhhamad Manshur

Satwika Satria (Iyan)